

На основу члана 21 тачка 9 Статута Спортског Ауто-картинг савеза Републике Српске, члана 35 Правилника о ауто картинг спорту, Управни одбор САКС РС на 3. сједници одржаној 14.12.2025 године, усвојио је

САКС РС -Сигурносни план за трке на кружним стазама

(Проводи се заједно са Сигурносним планом Парка возача)

Дефинише циљеве и организацију надгледања стазе и хитних служби, те утврђује правила која се требају поштовати, а која се базирају према одредбама спортских правилника. Све те радње ће читаво вријеме бити под контролом Директора трке. План је одобрен од стране Директора трке и користиће се за регулисање свих овдје описаних радњи. Директор трке или његов замјеник ће надzirати његово провођење током такмичења. Радници који раде уздуж стазе морају бити јасно обиљежени у складу са својим задацима. Број потребних лица за осматрање стазе и интервенције у случају незгоде ће се ускладити током трајања такмичења.

ОПШТА ОРГАНИЗАЦИЈА

Директор трке именује Помоћника директора трке који је задужен за Организацију и управљање надгледањем стазе и хитним службама. Помоћник има назив Помоћник директора за безбедност и одговара директно Директору трке. То може бити и замјеник

Директора трке. План се састоји од следећих дијелова:

- Контролног мјеста цијеле трке
- Посматрачких /судијских/ мјеста
- Медицинских и ватрогасних сервиса и њихових интервентних возила
- Осталих интервентних и примјењивих возила Сигурности публице и
- сигурносних мјера имена шефова свих тих сервиса који директно одговарају
- Директору трке или његовом замјенику, са њиховим телефонским бројевима

(укључујући и бројеве мобилних). Такође се пописују имена, бројеви лиценци и телефонски бројеви (укључујући и бројеве мобилних) свих важнијих службених лица. Пописују се имена и телефонски бројеви организација хитних служби и њихових руководиоца.

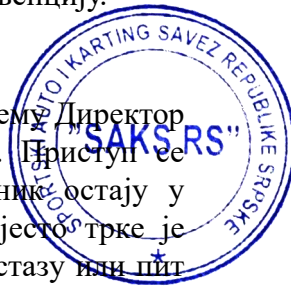
Постоји и план у случају велике несреће, који се активира у случају да размјере несреће прерасту могућности спашавања постојећих интервентних јединица на стази.

НАДГЛЕДАЊЕ СТАЗЕ

три подручја покривају ове дужности: посматрање, сигнализирање и интервенцију.

КОНТРОЛНО МЈЕСТО ТРКЕ

Контролно мјесто трке је центар надгледања трке и управљање истом. У њему Директор трке и његови сарадници морају располагати одговарајућим условима. Приступ се дозвољава само службеним лицима. Директор трке или његов замјеник остају у Контроли трке током трајања свих активности на стази. Контролно мјесто трке је смјештено барем један спрат изнад нивоа земље и има посебан излаз на стазу или пит лане, те просторија стрши изван линије pit lanea.

Опрема:

Контролно мјесто трке је опремљено са опремом према Додатку А:

- сва средства за комуникацију кориштена у такмичењу морају бити повезана у Контролном мјесту трке.

Задаци:

Директор трке или његов замјеник затварају стазу осигуравајући при томе:

- а).да је стаза очишћена од свих препрека;
- б).да су сви посматрачи и судије, особље хитне службе и опрема, прописно распоређени;
- ц).да су путеви на и са стазе затворени.

Да би то провјерили, службено возило вози круг загријавања/разгледавања (Reconnaissance lap), истичући црвену заставу или користећи црвена свијетла.

За вријеме задњег Reconnaissance lara, поштоват ће се слиједећа процедура:

- Службено возило које затвара круг никад не претиче или оставља иза себе возило које се креће по стази, осим уз директно одобрење Директора трке; надлежно лице у службеном возилу ће лично извијестити Директора трке о затварању стазе. Након завршетка такмицења или уколико дође до прекида трке, Директор трке или његов замјеник отварају стазу користећи службено возило са истакнутом зеленом заставом или зеленим свијетлом. Иста сигнализирају сервисним возилима и судијамама да могу ући на стазу са особљем и опремом, те уклонили разбијена возила и слично.

Директор трке одобрава: употребу оних сигнала који су одређени

- правилницима; размјештај свих хитних служби како је договорено са руководиоцем сваке службе, а на захтјев службених посматрача ФИА-е и/или

АСН-а; надгледање стазе обавља се што је даље могуће «голим оком», те

уколико је постављен, одговарајућим телевизијским системом; осигурава да се води дневник о свим извјештајима посматрача како би се касније исправио онај дио који је евентуално потребан.

Његова одговорност читаво вријеме је надгледање такмичења: мора се одвијати потпуно у складу са Спортским правилником, Стандардним правилником првенства и Посебним правилником предметног такмичења.

ПОСМАТРАЧКА МЈЕСТА

Надгледање стазе и њене ближе околине обављају судије на посматрачким мјестима. То су одређена мјеста заштићена од такмичарских возила и заштићена од временских непогода, како особља и тако и опреме.

Број и локација

- свако мјесто мора имати комуникацију са оним претходним и слиједећим, удаљеност између два мјеста не смије бити већа од 300 м;
- свако мјесто на којем ради више од двоје људи, мора бити у могућности да вербално контактира са мјестом контроле трке;
- свако мјесто је означено таблом на којој хронолошки пише број почевши од стартне линије и јасно је видљив са стазе (систем нумерисања се односи на низ бројева)
- свако мјесто мора бити у могућности посматрати дио стазе између тог и слиједећег мјеста

Заштита:

Мјеста су смјештена тако да у случају незгоде њихова посада буде заштићена. Мјеста имају исту врсту заштите као и публика.

Опрема:

Свако мјесто је опремљено према попису из Додатка Б.

Особље:

Сваким главним мјестом управља руководиоцац посматрачког мјеста и његов замјеник, који се сматрају способним за те дужности након посебног испита у организацији матичног Националног савеза. Имају на располагању најмање три лица која су прошла основну обуку о дужности на посматрачком мјесту. Најмање један члан особља је обучен за пружање прве помоћи. Након завршетка дијела такмичења, особље не напушта мјесто док не прође службено возило.

Дужности:

Свако мјесто

- упозорава возаче сигнализирањем сваке опасности
- одмах извјештава дирекцију трке о сваком инциденту који се десио унутар граница дјеловања тог мјеста и предлаже позивање интервентних служби уколико је потребно.

- одржава свој дио стазе чистим и ослобођеним од препрека, уклањањем проливеденог уља или других материјала уз помоћ упијајућих твари, метли и лопата.
- на крају свих активност на стази, наставља контролисати свој дио стазе све док га дирекција такмичења не обавијести да су сва такмичарска возила напустила стазу.
- пружају прву помоћ у случају несреће

Одијевање:

Судије не носе одјећу у бојама сличним сигналним заставама, посебно жуто и црвено. Препоручује се НАРАНЦАСТА или ФЛОРЕСЦЕНТНО ЗЕЛЕНА боја.

СИГНАЛИЗАЦИЈА

По дану се сигнали дају заставама различите боје (*што се може допунити, у неким случајевима и замијенити свијетлима*). Сигналне табле сличних димензија заставама такође ће се користити за одређене сигнале: јасно су назначене у Посебном правилнику.

Заставе.

Минимална величина застава је 60цм x 80цм, осим црвене и циљне заставе, које морају бити најмање 80цм x 100цм.

ХИТНЕ СЛУЖБЕ

ИНТЕРВЕНЦИЈЕ НА СТАЗИ

Дужност судија је да пруже прву помоћ у случају незгоде, увијек под контролом руководиоца мјеста или његовог замјеника, који ће учинити све потребно како би осигурали сигурност свог особља, користећи унапријед договорене сигнале жутом заставом, како би рашчистили стазу возилу које се приближава.

Уколико се возило заустави:

Уколико се возило заустави или напусти стазу, прва обавеза судија на том дијелу стазе је да возило одгура на сигурно мјесто. Ниједан возач нема право одбити да се његово возило одвуче са стазе, мора помоћи судијама и слушати њихова упутства. Када је возило на сигурном мјесту, возач може, уколико је дозвољено, радити на возилу како би га евентуално оспособио за наставак трке. У тим случајевима, остала средства као што су возила за вучу, кранови и сл., неће бити позвани све док се возач сам не изјасни да не намјерава наставити возити трку.

Возач мора остати у близини свог возила до краја трке, или у најмању руку обавијестити руководиоца посматрачког мјеста да дозвољава одвести или одвући његово возило у затворено паркиште.

У случају несреће:

Прва интервенција:

Када дође до несреће, посматрачко мјесто мора одмах обавијестити дирекцију такмичења како би се провеле процедуре специфичне у ватрогасним и медицинским плановима.

- Најмање двоје судија са ватрогасним апаратима одмах излазе на мјесто несреће како би: помогли при гашењу ватре возачу, имајући на уму да, уколико је озлијеђен, прву помоћ пружа медицинска служба
- очистити стазу од крхотина, уља и сл.

-извијестити руководиоца посматрачког мјеста о потреби за додатним интервентним службама у случају да возач није озлијеђен, руководиоц мјеста о томе мора извијестити дирекцију трке како би издали даља упутства

Друга интервенција:

Уколико је потребно, дирекција такмичења директно на мјесто несреће упућује ватрогасно возило.

Уколико дође до потврде о тјелесној повреди, одмах се шаље возило хитне помоћи и спасилачко возило.

Одјећа:

Интервентно особље носи одјећу која штити све дијелове тијела, укључујући главу, лице, руке и очи, и које је различите боје од боја заставица (жуто, црвено и сл.). Препоручује се наранџаста или флуоресцентно зелена боја.

ИНТЕРВЕНТНА ВОЗИЛА

Дефиниција:

Интервентна возила осигуравају специјализоване интервенције које могу затребати у свакој незгоди на стази или паркингу простору парка возача.

Обавезе:

- а).Ватрогасци: да дјелују као друга интервенција те да могу у потпуности угасити ватру
- б).Хитна помоћ: да су у могућности оживјети, односно стабилизирати здравствено стање озлијеђеног возача
- ц).Спасиоци: да имају средства и начине на који ће ослободити возача из оштећеног возила
- д).Извлачење: да су у могућности извадити возача из његовог возила у случају озлијеђене кичме

Та возила морају доћи до сваког дијела стазе унутар одговарајућег времена и превозе одговарајуће особље и опрему.

Медицинско возило може пратити такмичаре на стази током читавог првог круга или само једног дијела уочи сваке трке, као што то може и одговарајуће брзо ватрогасно/спасилачко возило. Прате такмичаре док је то изводљиво, а затим заузимају своје раније одређене позиције.

ВАТРОГАСНА СЛУЖБА

Дефиниција:

Ова служба се бори са ватром насталом само услед инцидента на стази или у парку возача. За сва остала подручја постоји друга служба коју одређује организатор.

Организација:

Одговарајуће едуковани радници испуњавају два основна

захтјева: да допру до ватре и изолују возача од исте да

имају одговарајуће могућност потпуног гашења ватре

Критерији за прву и другу интервенцију морају задовољавати:

Прва интервенција: унутар отприлике 15 секунди од тренутка када је дошло до несреће: ако је дошло до пожара на било којем дијелу кружне стазе најмање два ватрогасца са преносним апаратима за гашење ватре морају стићи на мјесто догађаја како би интервенисали одговарајућим средствима и осигурали кабину возила.

Друга интервенција: отприлике 30 секунди након несреће, покретна јединица мора бити на мјесту догађаја са средствима за потпуно гашење ватре.

Прва и друга интервенција су потпуно здружене јер је учинак преносних апарата за гашење пожара у првој интервенцији ограничена.

Опрема:

Опрема уз стазу:

Преносни апарати за гашење пожара, са искусним ватрогасцима, постављени су на размацама од 300 метара са обје стране стазе (уколико је немогуће или непрактично користити обје стране стазе, апарати могу бити постављени на једној страни). У том случају највећи размак између истих мора бити 150 метара). Преносни апарати за гашење пожара (без ватрогасца), постављају се на сваких 50 метара. Судијска мјеста су такође опремљена са додатним резервним апаратима за гашење пожара.

Мора бити осигурана брза мобилна направа, постављена на заштићено мјесто са најмање двоје људи, како би се осигурала друга интервенција. Та направа је опремљена за потпуно гашење запаљене бензинске ватре, те мора онемогућити поново паљење ватре. Професионални ватрогасци могу управљати тим направама.

Опрема: судијска мјеста, као и ватрогасна возила, имају слиједећу опрему:

- а). алат за исправљање преврнутог возила, ужад, куке, дуге жељезне полуге
- б). ватроотпорне деке за гашење ватре (мин 2м x 2м)
- ц). алуминијумом прекривене ватроотпорне рукавице
- д). клијешта за жицу или хидраулични алат за савијање металних плоча и осталих специјализовани алати за ослобађање лица заробљених у оштећеној каросерији.

Опрема у парку возача:

Парк возача и простор у којем се налазе такмичарска и помоћна возила везана уз такмичење, опремљени су довољним бројем преносних апарата за гашење пожара како би били лако доступни и мобилни.

Подручје техничког прегледа и стартни простор су такођер опремљени сваки са најмање по два ватрогасна уређаја.

Најмање два јасно назначена, лако доступна и одговарајуће опремљена ватрогасна мјеста унутар паркиралишта.

Апарати за гашење пожара

Фактори које треба узети у обзир при избору апарата за гашење пожара су: ефикасност, брзина, не смије бити недопуштених остатака, минимални учинак на видљивост, ниска токсичност. Сваки апарат који се користи мора имати ефикасност упорођену са слиједећим производом: CBrClF² Difluorochlorobromomethane (BCF)

МЕДИЦИНСКЕ СЛУЖБЕ

Медицинске службе морају испуњавати законске обавезе у складу са законом државе у којој се одржава такмичење.

Главни елементи Медицинских служби

ГЛАВНИ ЛЕКАР:

- именован од стране Националног савеза и под ингеренцијом директора трке. Његово име се налази у Посебном правилнику такмичења. Главни лекар је задужен за ангажовање, употпуњавање, дјеловање и вођење спасилачких служби и евакуације. Главни лекар остаје у дирекцији такмичења. Помоћник чије се име налази у Правилнику такмичења може га привремено замијенити. Могуће је комуницирати с њим у свим случајевима. Организатор дотичном осигурава сав материјал и документе неопходне за обављање његових дужности.

ЗА СТАЗУ:

Организација медицинских интервенција: на мјесту несреће организацију и управљање медицинске интервенције обавља искључиво лекар којем је додијељен тај задатак.

Медицинска интервентна возила:

Осигурава се возило прилагођено терену, опремљено опремом за реанимацију дисајних путева и крвотока.

Посада медицинског интервентног возила састоји се од:

- доктора квалификованог за реанимацију

-искусног возача по могућности и
медицинског асистента

Доктор у медицинском интервентном возилу квалификован је за реанимацију у складу са законом државе такмичења.

Возач овог возила мора бити врло искусан.

Возило може имати само медицинску сврху или мјешовиту медицинску сврху (опремљено за извлачење и/ одбрану од ватре). Ролл бар мора бити уграђен у сваком случају, а сви чланови посаде носе kacиге. Возило је прилагођено терену, врсти такмичења и опремљено је радио везом, у могућности да шаље и прима поруке, те је опремљено у складу са Додатком Ц.

Могућности:

(Возила за извлачење: Задатак тима за извлачење је извлачење сваког возача из његовог возила који је доживио незгоду и није у могућности да изађе из кабине без помоћи извана. Нужно је да такав тим буде праћен и вођен од стране доктора квалификованог за реанимацију. Број чланова тима је шест, а састоји се од ватрогасаца, судија, спасилаца, медицинског особља; такође може укључивати доктора. Изводи се редовни тренинг. Опрема: попис се налази у додатку Д.

Сви чланови тима за извлачење смјештени су у једно возило, које има једноволуменски тип са 6-8 сједишта).

Јединица за оживљавање (Медицински центар), је способна обрадити лаке озледе и пацијенте којима је потребна интензивна њега.

Изглед ове јединице може бити:

привремена јединица или

стални медицински центар и

доктор квалификован за реанимацију повријеђених којима је потребна интензивна њега за вријеме транспорта. Замјена доктора мора бити осигурана.

Начини комуникације: Главни љекар мора имати могућност комуникације са свим члановима свог спасилачког тима, или преко опште мреже или посебно додијелене им мреже.

Јединица за реанимацију (у Медицинском центру), има опрему описану у Додатку Е.

Медицински комбинециони су ватроотпорни, и на њима је назив «ДОКТОР» на леђима и прсима.

ЗА ПУБЛИКУ:

Медицинске услуге за публику су такође под надзором Главног љекара.

(Хеликоптер: уколико је осигуран, хеликоптер је опремљен са носилима за озлијеђеног који лежи. Такођер је опремљен у складу са листом у додатку Ф)

СПАСИЛАЧКА СЛУЖБА:Предмет:

Спасилачка служба осигурава особље и опрему за ослобађање сваког лица заробљеног при несрећи на стази. Прву помоћ пружају наравно судије са најближег судијског мјеста. С обзиром да је њихова опрема ограничена, долази до потребе за специјализованим возилима код озбиљнијих несрећа, опремљених како је описано. Спасилачка возила могу бити комбинованих функција као што је напоменуто, и интервенисат ће не дуже од 90 секунди након несреће.

Техничка помоћ:

У случају несреће када је возач заробљен, спасилачке службе могу затражити савјет од механичара дотичне екипе. У тим случајевима, руководилац екипе ће бити позван у дирекцију такмичења. Уколико је затражено присуство особља екипе, Директор трке ће овластити њу/његу да у возилу за отварање стазе дође до мјеста несреће како би се упознали са руководиоцем спасилачке екипе на мјесту несреће. Све остале интервенције на стази строго су ограничене на спасилачке службе и службене особе такмичења.

Спасилачка опрема (која захтјева интензивну и специјализирану обуку): Види Додатак Г
ПЛАН У СЛУЧАЈУ ВЕЛИКЕ НЕСРЕЋЕ

Овај план се примјењује у случају велике несреће која је изван нормалних могућности хитних служби на стази и захтјева присуство Јавних хитних служби. Може постојати захтјев за интеграцијом и координацијом служби на стази и јавних служби, те тада директор може пренијети своја овлашћења руковођења спашавања на руководиоца јавних хитних служби.

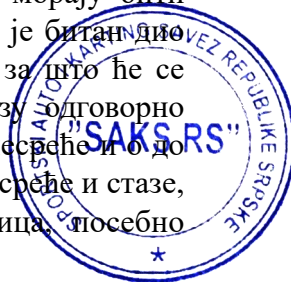
Јавне хитне службе су унапријед обавијештене о датуму, времену, величини и локацији такмичења. Састанак за консултације и координацију се одржава између Организатора, Директора трке, Главног љекара и Јавних хитних служби како би размотрили примјену овог плана.

Директор трке је одговоран за све интервенције и спашавања на стази у одсутности Јавних службених хитних служби. Само он доноси одлуку у договору са Главним љекаром да ли или не позвати Јавне хитне службе. На мјесту несреће он може пренијети неке своје дужности на помоћника или замјеника који мора бити посебно едукован и искусан у управљању таквом ситуацијом.

Када на мјесто несреће стигну Јавне хитне службе важно је утврдити ко је руководиоц и тада се формално пренесе управљање и контрола несреће на њега док га се обавјештава и о до сада предузетим корацима. Сва постројења на стази као и Хитна служба стављају се на располагање руководиоцу јавних служби, док управљање постројењима на стази остаје на Директору трке. Када се одлучи о позивању Јавне службене хитне службе, то се мора учинити у складу са стандардним процедурама у држави за такве позиве, како не би постојала нејасноћа о потреби или нивоу инцидента и очекиваног одзива. Процедура за такав позив је исписана и извјешена у контролном центру.

Прије доласка Јавне хитне службе све остале хитне службе на стази морају бити искориштене како би се минимизирао учинак несреће. Контрола публице је битан део задатка службених лица на стази осим у случаја кршења закона и реда за што ће се побринути локална полиција. Када Јавне хитне службе стигну на стазу одговорно службено лице их мора дочекати и пружити им информације о локацији несреће и о до сада предузетим мјерама. Након тога, прилаз до, као и излаз из подручја несреће и стазе, мора се надzirати и чувати читаво вријеме од стране службених лица, посебно простора за гледаоце а посебно такмичарску стазу.

Бања Лука 14.12.2025

УО САКС РС

Радомир Радукић

